

نارهه تين كورد بين هه قچه رخ

خانم زهرا حاجي نهداما پهرله مانى كوردستانى:

ز بهر مژوبيليا هه ب كارى فه،

ز نا دوى ب سهه هه ههات

دیدار

پهروين عبدالعزیز

عایشه شوکت

نهدامین پهرله مانى كوردستانى ل پاريزگهها دهوكن خانم (زهرا حاجي) يه. دسه رده اندهكا مهدا بۆ زاخويا دهلال وب تاييدت ل قيشلا زاخۆ مه چاڤ بڤنى خانما ژ ههژى كهفت و نهڤ دیداره دگهل توماركر:

لدهستپيكي خۆ بۆ مهو ههسى خوانده ئانان بڤى رهنگه دا نياسين . نهز ژدایكبوويا سالا (۱۹۵۱) ئى مه ل زاخۆ چاڤين خۆبۆ رۆناهييا دونياين فهكرينه ، من خواندنا خۆيا سه رته تايى و ناڤنجى ل قوتابخانين ئى باژيرى جوانى كوردستانى بدويماهي ئينايه و قوناغا نامادهيى لباژيرى ميسل بدويماهي ئينايه ل سالتين (۱۹۷۰-۱۹۷۱) ئى ل پشكا زمان و نهدهيى كوردى ل زانكويا بهغدا هاتيمه وهرگرتن وبو ماوى چوار سالان من لىن خوانديه و پشتى ده رچونى نهز ل گهلهك جهها هاتيمه دامه زواندن . وهك ماموستا ل قوناغين ناڤنجى و نامادهيى كاركره مينا (كويسنجهق ، ههڤليتر ، ميسل ، شرگات و تله عفر و زاخو) و (۲۳) سال خزمهت دڤى بواري دا كره ههتا ل سالا (۱۹۹۲) يى بوويه بهريرسا لڤنى زاخويى (ئى . ئا . ك) وهتا سالا (۲۰۰۰) ئى بين كاركره وههروهسا بوويه نهداما ليژنا پارتى ل سالتين (۱۹۹۴ - ۱۹۹۶) ئى و بوويه نهداما پهرله مانى كوردستانى لدهستپيكي وهك نهدامهكا يه دهك و لدويڤدا ول (۱۹۹۷) ئى وهتا نهڤرۆ وهك نهدامهكا كاربهگر دنات ريزين پهرله مانيدا ل دووليژنا كاردهك . يا نيكي ليژنا پاراستنا صافين نارهه تىن ويا دوويى ليژنا پهروهدي و خويندنا بالا.

لدويڤدا ب دلهكى گهلهك بهرفره بهرسقا پرسيارين مهدا ويڤنى رهنگى :

پهروين : دخوازين كورتيهكى بهحسنى بارى خويى خيژانى بكهى ؟

خيژاندارم . هه رجهنده ددهمهكى درهنگ دا من شوى كره ، دوو كور هه نه . بين مهزن ناڤى وى (نزاره) . نۆكه ل پۆلا ستيى ناڤنجى يه وين بچويك ناڤى وى (نهلنده) . بين ل پۆلا شهه شى سه رته تايى . زهلامى من ماموستايى سه رته تاييه .

پهروين : بزاني كاني ددهستپيكا سه رويا ته دا چ ناريشه هه بوينه بان نه ؟

نهز بخۆ دخيژانهكا پهروهرا ئيسلاميدا هاتيمه پهروهده كرن . وهك خيژان من چ ناريشه و ناستهنگ نه بوينه : چونكى باين من خودى ئى رازى بيت . زانايهكى ناينى بوو و دگهل پيشكهفتنا جفاكيدا بوو و چ جارا ريكگر نه بوويه

نارهه تىن نهو نهداما كاربهگر دنات خيژانى جفاكيدا ، نهوا دگهل هه بوونا وئى پهروهواميسا ژيانى دهست پيكرى ، ههول و بزاقين پهروهوام دگهل زهلامى كرينه ژبو بهدسته ئينانا ژبانهكا خۆش و بهخته وههتر ، بهلكول وى دههت نارهه تىن جههكى بهرزو بلندتر هه بوويه ژبهركو ددهستپيكا ژيانا مروڤايه تيبدا نارهه تىن ب سهروكا خيژانى دهاته نياسين وهتدى هتدى و دگهل مژوبيلونا وئى بكارى مالى و خيژانى و خودانكرنا زاروكان نهڤ دهسته لاتيبه ژى هاته ستاندى و لدويڤدا هاته چهوساندى ، بهلى دگهل نيكهك دهليڤه يا ههلهكهفتى نارهه تىن ههول دايه پرسيارى ل صافين خۆ بكهت ، هه رجهنده دبيت نهڤ دهليڤه يا گيرو بيت . بهلى چ جار يا بين هيڤى نه بوويه ژبو بهدسته ئينانا صافين خۆ ، و پهروهواميسا ههول و بزاقين خۆدا پهيزك پهيزك بهسره كهفتيه فه و ههتا رادهكى باش لسره انسه رى جيهاينى شيايه صافين خۆ بستينيت وببسته نهداما پهرله مانى و وهزيره و سهروكا كومارى ئى نارمانجهكا دوهر نه بوويه وبدهستخۆڤه ئينايه . نارهه تا مهيا كورد ژى مينا ههسى نارهه تين جيهاينى وده ههسى قوناغين ژيان و بزاقين گهلى كورد دا بۆ بهدسته ئينانا نارمانجهكى خۆ و پيشه بهرنا بزاقا رزگارخوازا گهلى خۆ وهستيان و مساندى بوونى رى لى نه گرتينه ، دقوناغا پيشه مرگاتيبدا خهباتا چيايى كره زنده بارى ب ريقه بهرنا كارين جودا جودا و خودانكرنا زاروكان و پهروهده كونا وان لسره پهروهدين نه ته وايه تى ، جارن ژى چهك دگهل زهلامى هه لگرتيه و خهبات كره و دقوناغين ده ربه ده رى و نهڤلان ژى دا بهدان نارهه تىن بهرزه بوينه و چ ژ چاره نهڤيسى وان نههاتيه زانين ، ژبلى كو جهرگى وئى هاتيبسته سۆتن ب كوشتنا باين و برى و زهلامى و بين ژ هه ميان نازدارتر زاروك ، و رۆلى وئى دسه رهلانا پيسوزدا كيمتر نه بوويه ژ هيچ قوناغهكا دى و دڤى ده ميدا كارى وئى پيترليها تيه و كهفتيه دقوناغهكا نويدا . نه وئى قوناغا ناهه دانكرن و په ره پيڤدانا جفاكيبه ژهه من لايه كيبه ولفيترى دوو جاركى و سى جاركى نارهه تىن شيانين خۆ مهزاختينه و بوويه ماموستايهكا چهلهنگ و نوڤدارهكا ژتههاتى و نه دانزيارهكا بناڤ و دهنگ و خۆ ژ چ كارا نه دايه پاش سه ره راي وان ههسى رهوش و تيسالين جفاكيبين ههين و بوويه بهريرسا ريكخراو و ناڤه ندين رۆشنبسرى و بوويه بيشهرو پهيامتير و روژنامه ئانكهكا خودان ناڤ و ل كه نالين ناڤخويى و نهسمانى كاركره ، حكومه تا هه رتسا كوردستانى ئى گرنگيهكا بين سنور ب صاف و خواستين نارهه تان دايه ودهليڤه دايى ببسته نهدامهكا كاربهگر دنات ريزين پهرله مانيدا كو ههتا نۆكه گهلهك ژدهوله تين دهه رى صافى دهنگ دانى نه دايه نارهه تان . گرۆڤهكى هه ره بهرچاقى

زههرا د گهل ههڤالا خۆ سه بهيجا مهجيد فهيلي

زانكوييا بهغدا / ۱۹۷۵

د کمال زاروکتین خۆ

ځواب: تو جهز دکه ییبه دهیکا کچه کئی؟
من گهلهک جهز ذکر بهلنی خودئی نهدا من .

ځواب: کهنگی تو و ههڅوئینی خو د گهل ټیک وهختی خو دهورینی؟
دهمهکئی کیتسه و د بیت دریزترین دهم نهو بیت دهمی نهم د چینه
وهغرا ، و هفتین جار هکئی د گهل زاروکتین خو دچینه گهربانی .

ځواب: خوشرین دهمی ته ؟
دهمی نهز ل پهلهمانی و بتایهت دهمی گهنگهشه لسره کیتسهکا
نافرهتی د هیتسه کرن و نهجمام د باش بن .

ځواب: وهکئی مه زانی زهلامی ته خودان دوو ههڅوئینه تو چ د بیژنی
بوئی رفتاری و چهوا سردهدین د گهل د کهی؟

چ نافرهتان نهفتیت ژن لسره بهیت چونکی مافی وئی د هیتسه
خوارن و نهگهرتین فنی چهندي ژئی ټیک نهز بخو بووم کو پتر نهز
مزویلی کاری بووم و نهز د گهل مالا خهزویری دژبام و نهف چهنده
بوو جهی نهرجهتیا دهیکا زهلامی من و خیزانی ههسیب و بوونه
پالپشت بو زهلامی من کوژن لسره من بهینیت و نهف چهنده ژئی
بدهستی نافرهتی بخو هاته کرن ، و نهز رازی بووم بینه د گهل
زهلامی خو تا رادهکئی ژ بهر هندی خهلهتیا من بوو و یادووی ژ بهر
هردوو کوپین خو کو من نه دقیبا بهرزه بن و سوبههی چاف بدهنه
بابی خو و نهز نه یا رازمه لسره دوو ژئین و بلا چ نافرهت قهیل
نهکمن و نهز جهز د کهم نهو چاف نهدهنه من . چونکه من هندهک
کاودانین سیاسی و تایهت ههبوون .

ځواب: شیرته بو نافرهت و زهلامان چیه ؟

نافرهت مافی نافرهتی نهخوت و چافدیرهکا باش بدهته خیزانا خو
و نهبیته نهگهر کوژوژوئینی ژن لسره بهیت یان نهو بزاقی بکته
لسره ژنهکا دی بچیت و خیزانهکئی ټیک بدهت زهلام ژئی ب ریز
بهری خو بدهته خیزانا خو ، فیتجا چ خودان کار بیت یان هر چهوا
بیت و دفتیت بهری ژن ټینانی نهف گهنگهشه لسره بهیتسه کرن و
بدوماهی بهیت و لی نه زفرنهغه .

ځواب: پهیقا ته یا دو ماهین پشتنی مه لئی جهی دیرینی زاخو
کری کو نوری قشلا زاخو به کو ته بیرهاتین قوناغا نانجین ل
فنی قشلی ههنه ؟

پتخوشحال بووم ب فنی چافپتیکهفتنی و ههروهسا ب فی جهی
پیروزی مه نهف دیداره لی کری .

دکهل شهڅوئینی خو لدهڅهرا سیناڅا

کۆمبوونهکا پهلهلهمانی کوردستانی

دریکا خواندنا من دا و دهمی نهز چوویمه کولیزئی ل بهغدا پرستی د زاخودا
گهلهک نهکامی ل بابی من دهاته کرن وکائی چهوا کچهک بتنی بچیتسه
جههکئی دوبر ول پشکیتن ناخوئی بخوینیت . بهلنی بابی من پالپشتی من
بوو نهز بهردهوامی بخاندنا خو بدهم .

ځواب: ژ لاین جفاکئی ته تو چهوا خو د بین و چ نترین بو ته ههنه؟

جهی ریزا جفاکی مه و وهسا سردهدیری من د گهل جفاکی کریه کو ریز و
جههکئی تایهت د ناخ خوذا بدهنه من ، و چ ناریتین وهسا نهبوونه کو نهز
د جهی خو دا براوستم و کار نه کهم ، پستی سرهلدانی ژئی هیتسه جفاکئی
مه یی گرتدایی بوو و نافرهتان کاری حزین و یین ریکخراوتین پیشهیی نه د
کرن ، بهلنی من کار کر .

ځواب: وهک نافرهتهک د بواری خزمه تکرنا نافرهتی دا کار دکهی وه چ
پتنگاف د فی بواری دا هافیتینه ؟

ل دهستپیکتی ب زهحمت بوو نهم نافرهتان لدور خو کوم بکین بهلنی باش
بوو پشتنی سرهلدانی زوی کونفرانس و کونگره هاتنه گرتدان و لیژنه و
ریکخراوتین ، نافرهتان هاتنه دانان و ههلیژارتن هاتنه کرن و د وهختهکئی کتیم
دا نهم شیاپین پتنگافیتن ، باش بهافیتین و گهلهک خو ل هاتنه شهکرن و
جهسارههکئی باش یین نافرهت مه بخو شهگرتدان ، و ههتا سال بو سالی
(ئ.ناک) رولهکئی ټیکجار مهزن گتیاوه و پالپشت و پشتهفانا نافرهتان
بوویه و نوکه لسره پتشیار و بژوونین ریکخراوتین نافرهتین کوردستانی ،
چهندين پتنگافیتن ژ ههزی ل پهلهلهمانی کوردستانی هاتینه هافیتن و ل
پهلهلهمانی کوردستانی لیژنهک بناقی لیژنا پاراستنا مافیتن نافرهتی هاتیه
دانان و پتشیار و گهوریتین باش کریه و یاسایتین د خزمتا نافرهتیدا
دهرتیخستینه ژ وان ژئی یاسا شوشتنا نامیس (غسل العار) ل ۱۸-۳-
۲۰۰۲ هاتیه پهسه ندرکن ، ل ۲۰۰۴-۲۰۰۵ پهلهلهمانی کوردستانی
رابطویه ب رهتکرن و راهستاندنا یاسا جفاتا دهستلانی یا ژماره (۱۳۷)
کول بهغدا دههکفتهسو و نافرهت ژ ههمی مافیتن وئی یین مهدهتی به بهر
کر بوو ، زیدهباری یاسایتین (بهردانی ، تادیب الزوجه) و یاسا گرتیه نندی
ل دههڅهی دادگههی و یاسا پاراستنا مافیتن زاروکتی دهمی دهیک و باب ژ
ههف جودا دبن ، یاسا سزایتین ههتکبهری و یاسا فرهژنیت و هتد) و
زیدهباری هندهک یاسایتین دی کو هیتسه د بن گهنگهشی دانه . پ/
ناریتین فی سردهمی و چهوانیا کارتیکرنا فان ناریشان ؟

توند و تیری د ناخ جفاکئی دا ب گشتی دبه نهگهری خو سوتنی و خو
کوشتنی ، نهخویندهواری ، و ریکخراوتین نافرهتان فان ناریشا د گههیتسه
حوکمهتا ههرتیم و ل فنی دویمهین کارناما نافرهتی ژئی نهوا ل فنی دویمهینی
ژ لاین سرهروکتی حوکمهتا ههرتسا کوردستانی پیشوازی لی هاتیه کرن کو
تیدا دئی پتريا فان ناریشا چارهسهر بن ، و دیسان هشیاریا جفاکئی بدیتنا
من دئی ریککهکا پوزهتیف بیت بو چارهسهرکرنا فان ناریشا .

ځواب: تو وهک کسهکا خردان خیزان تول مال کار دکهیی ؟

وهکی هه نافرهتهکئی کاری مال د کهم و بتایهت من چ کچ نینن هاریکاریا
من بکمن ، و نهز ل سردهدایتین جفاکی یین خووش و نهخوش ناماده دیم ، و
هندهک جارن بیرهاتین خو یین روژانه دقتیسم و گوڅار و پهرتوکان د خویم .